

TAXE PERÇUE	GORIZIA	SETTIMANALE - SPEDIZIONE IN ABBONAMENTO POSTALE
TASSA RISCOSSA	ITALY	GRUPPO 1°/70% - AUTORIZZAZIONE DCSP/111/40509/91/5681/102/88/BU DEL 12.11.1991 - REG. TRIB. DI GORIZIA N. 5 - 28-01-1949
UREDNIŠTVO IN UPRAVA: REDAZIONE E AMMINISTRAZIONE		RIVA PIAZZUTTA, 18 - 34170 GORIZIA - GORICA Tel. 0481/533177 - Fax 533177 - Pošni U/rn 11234499
PODUREDNIŠTVO:		Vicolo delle Rose, 7 - 34135 TRIESTE - TRST - Tel. 040/414646

Z deželnega kongresa Slovenske skupnosti

7. deželni kongres Slovenske skupnosti, zbran v Gorici in v Doberdolu 8. in 9. februarja 1992, nalaga novoizvoljenim strankinim organom prvenstveno naslednje zadolžitve:

1. Prizadevanje za odobritev zakona za globalno zaščito slovenske manjšine v tržaški, goriški in videmski pokrajini, ob spoštovanju dejanskih potreb manjšine. V ta namen naj Slovenska skupnost nadaljuje s politiko tesnega sodelovanja z drugimi komponentami slovenske manjšine. V kolikor bi v kratkem času ne prišlo do zadovoljivih rešitev, naj Slovenska skupnost da pobudo, da se to vprašanje prenese na mednarodno raven.

2. Skrb, da bi volilne reforme za državni parlament, za deželni svet in za krajevne uprave upoštevale potrebe slovenske manjšine v Italiji, da je samostojno zastopana v vseh zakonodajnih iz upravnih skupščinah. V okvir splošnih evropskih teženj za poudarjanje krajevnih kulturnih in družbenih značilnosti sodi tudi priznanje pravice manjšin do samostojnega političnega zastopstva. To pravico moramo Slovenci v Italiji doseči.

3. Takoj po parlamentarnih volitvah naj Slovenska skupnost nadaljuje s pobudo za sklicanje drugega zbora slovenskih izvoljenih predstavnikov, od rajonskih svetov do parlamenta, z namenom, da se v čim večji možni meri uskladijo stališča slovenskih predstavnikov na vseh

ravnih javne uprave in zakonodajne dejavnosti.

4. Slovenska skupnost mora vložiti vse napore, da prepreči izvedbo perverzega načrta krčenja pravic, ki jih Slovenci že uživamo, da bi se tako znižala izhodiščna točka pri razpravi za odobritev zaščitnega zakona. Zato kongres zavrača stališče deželnih nadzornih organov do statuta sovodenske občine ter enako zadržanje do statutov števerjanske in doberdobske občine in obvezuje strankine organe, da občinam Sovodnje, Doberdob in Števerjan nudijo vso podporo za potrditev

pravic, ki jih v tistih občinah Slovenici dejansko uživajo vsa povojna leta.

5. V vidiku nove deželne zakonodaje se Slovenska skupnost zavzema za ohranitev sedanjih teritorialnih razsežnosti Kraške in Briške gorske skupnosti, zavzema se za čimprejšnjo odobritev zakona o Krasu ob spoštovanju sprejetih načel in zavrača predlog za prenos pristojnosti na tržaško občino, ki je že večkrat pokazala, da za potrebe kraškega prebivalstva nima posluha; nasprotuje predlogom za ustanovitev kraškega parka v funkciji želja mesta, ne pa potreb kraškega prebivalstva.

Deželno tajništvo Slovenske skupnosti izvoljeno na kongresu 8. in 9. februarja 1992

Ivo Jevnikar - **tajnik**; Marjan Terpin - **predsednik**; Rafko Dolhar - **podpredsednik**; Andrej Bratuž - **podtajnik**; člani: Zorko Harej, Jožko Gruden, Mario Maver, Martin Breclj, Aljoša Vessel, Bernard Špacapan, Štefan Bukovec, Branko Černic, David Grinovero, Hadrijan Corsi, Damjan Terpin - **tajnik MSSSk**, Salvatore Venosi, Bojan Brezigar - **deželni svetovalec**; **nadzorni odbor**: Drago Legiša, Božo Tabaj, Mario Soban - **razsodišče**: Remo Devetak, Emil Guštin, Robert Petaros.

Odličja Slovenske skupnosti so podelili naslednjim osebam

Za videmsko pokrajino: LUCIANO CHIABUDINI; za goriško pokrajino: prof. ANDREJ BRATUŽ, Gorica; EVGEN FERFOLJA, Doberdob; JOŽEF KEBER, Krmin; JOŽKO MARAŽ, Rupa; ALOJZ MUŽIČ, Števerjan; dr. DAMJAN PAULIN, Gorica; MARIO SOBAN, Jamlje; JOŽEFA TABAJ, Štandrež; ZDENKO TERČIČ, Števerjan; CIRIL TERPIN, Števerjan; za tržaško pokrajino: dr. RAFKO DOLHAR, Trst; dr. ZORKO HAREJ, Trst; dr. ALEŠ LOKAR, Trst; dr. FRANC MLJAČ, Trst; ANTEK TERČON, Nabrežina; dr. MARINKA TERČON BREZIGAR, Nabrežina; dr. ALOJZ TUL, Mačkolje; MARIO VATOVEC, Milje.

Milijon podpisov zoper Miloševića

Da bi vendarle napravil pot modrim čeladom, se je Milošević upornega Babića odkrižal tako, da je parlament kninske Krajine predsednika Babića razrešil dolžnosti. Modre čelade bi po vseh napovedih zdaj le morale priti; napovedujejo jih za začetek marca ali celo konec februarja, nekoliko pa se zapleta okrog sestave sil, saj se zdi Hrvaški indijsko poveljevanje modrim čeladom sporno zaradi indijske podpore celoviti Jugoslaviji. No, svoj izgovor so našli tudi v Kninu, kjer jih motijo kanadske in avstralske čete, med katerimi bi utegnil biti tudi kak »ustaš iz emigracije«. Dvanajsterica, ki je v ponedeljek v Lizboni zasedala na temo Jugoslavije, prihod modrih čelad vsekakor podpira. Skrbita pa jo BiH in Makedonija. V Sarajevu so se pod pokroviteljstvom ES pričeli pogovori o prihodnosti te republike, na katerih sodelujejo predstavniki treh najpomembnejših nacionalnih strank, med njimi pa le še Izetbegovićeva muslimanska Stranka demokratične akcije vztraja pri enoviti neodvisni BiH, medtem ko se Srbi in Hrvati zavzemajo za razdelitev na tri nacionalne kantone. Vroče je posebej še na makedonsko-grški meji. Grčija je v ponedeljek kljub drugačnim sklepom Badinterjeve strokovne komisije dosegla, da

dvanajsterica (še) ne bo priznala Makedonije in vztraja, da ta pred tem spremeni ime, češ, da sedanje ime izraža ozemeljske težnje po Grčiji. Kljub makedonski nadvse miroljubni politiki in večinskemu mnenju v ES, da ime še ne more utemeljevati ozemeljskih zahtev, pa se napetost med Grčijo in Makedonijo krepi. V torek je Grčija zaprla mejo, ki je za Makedonijo zaradi transporta nafte bistvenega pomena, v Solunu pa so bile minuli teden množične demonstracije, ki jih je sklical sam župan in oklical enodnevno stavko v protest zoper morebitno priznanje Makedonije.

Srbi so le uspeli prepričati Evropo, da je odpravila gospodarske sankcije, s črnogorskim vodstvom ob glasnih protestih opozicije se že dogovarjajo za novo skupno državo, tretjo Jugoslavijo. Milošević si je v zameno za žito izbral nekatere surovine, sol in morsko pot preko Črnogorskega primorja. Vsaj začasno se je odrekel vojni in napovedal boj inflaciji. Toda kljub temu je srbska opozicija v nekaj dneh zbrala kar 1.100.000 podpisov z zahtevo za njegov odstop, za 9. marec, obletnico lanskih velikih demonstracij pa napoveduje nove demonstracije.

Leon Marc

Papežev obisk v Trstu

V četrtek, 13. febr., je tržaški škof. msgr. Bellomi sporočil svojim župnikom končni program papeževga obiska v Trstu 1. in 2. maja.

Sveti oče bo prišel na Tržaško v petek, 1. maja, pozno popoldne. Obiskal bo najprej svetišče na Vejni, kjer ga bodo pozdravile tukajšnje oblasti. Na Vejni bo sprejel predstavnike Slovencev in predstavnike Istranov. Z Vejne bo šel k Sv. Justu, kjer se bo srečal z duhovniki, redovniki in redovnicami. Prespal bo v ženskem benediktinskem samostanu sv. Ciprijana, ki je tudi na griču sv. Justa.

V soboto, 2. maja, zjutraj bo obiskal univerzo in ob 10. uri bo maševal na trgu Unita'. Maša bo deloma dvo in trojezična. Po maši se bo v gledališču Verdi srečal s politikami. Po kosilu pri benediktinkah se bo odpeljal v Gorico.

LŠ

Sveti oče gre spet na pot

V sredo, 19. februarja, se je sveti oče spet podal na dolgo potovanje. Sedem dni se bo mučil z zahodnoafriških obmorskih državah. Obiskal bo Senegal, Gambijo in Gvinejo. V vseh teh deželah so kristjani manjšina, večina je muslimanske vere. To je papežev 54. potovanje v tujino.

Razkroj komunizma in duhovna sila krščanstva

Z Gorbačovom se je komunizem javno pokazal kot razkrojna sila Evrope in sploh sveta. Prej se je povsod razglašal kot borec in zagovornik delavskih pravic, miru in svobode. Cerkev je bila njegova največja sovražnica, zato jo je povsod oviral pri njeni dajavnosti ali pa krvavo preganjal. Zdaj je pa prišla ura njegovega propada.

Božja Previdnost je tako uredila, da se je začelo v Sovjetski zvezi. Če bi se to začelo v kaki manjši državi, bi planili vsi komunistični sateliti skupno s SZ po njej. Primere imamo v Češkoslovaški in Madžarski. Ko sta hoteli počlovečiti svoj komunizem, so s tanki planili nanju in v kali zadušili vsako željo po pravi svobodi, čeprav še vedno zaviti v rdečo partijsko zastavo.

Prav je, da se ob tem pojavu razkroja komunizma malo zamislimo na Španijo, kjer je podtalni komunizem najprej v Evropi pokazal svoje pravo lice. To deželo je hotel narediti za predstražo svetovne rdeče revolucije. Pri tem je pokazal, kaj je; s preganjanjem Cerkev in pomorom najboljših državljanov. Komunizem je Španijo prinesel to, kar bi bilo lahko katastrofalno zanj in za vso zapadno Evropo, če bi resni ljudje ne poklicali na pomoč generala Franka, ki je postal najbolj osovraženi mož v Evropi. Rešil je pa Španijo komunistične nadvlade in s tem vso zahodno Evropo. Obrekovali so ga na vse načine, da bi mu vzeli ugled, in mu podtikali vsemogoče, da bi si komunizem utrl pot v sosedne države ter zavladal s svojo krutostjo in lažmi tudi med naivnimi kristjani.

Danes je komunizem marsikomu odprl oči, pri mnogih pa je še vsi dran globoko v srce. Spremenil je ime, da lahko še naprej moti ljudi in jim obljublja nebesa na zemlji. Zato se poslužuje laži in obrekovanj zlasti po sredstvih javnega obveščanja, ki jih nikakor ne da iz rok. Po vseh državah ima vlada svoj radio in TV poleg drugih, ki so v privatnih rokah, le v Sloveniji držijo v svojih rokah radio in TV ljudje, ki so še vedno zagovorniki prejšnjega režima. To ni prav. Vlada ima vso pravico, da svobodno razpolaga z nekaterimi javnimi sredstvi, državljanji pa lahko imajo tudi svoja oddajna središča. Upajmo, da bodo kdaj to razumeli tudi sedanji voditelji radia in televizije v Sloveniji, če res zagovarjajo človekove pravice svojih državljanov in demokracijo.

C.K.

Škofov vikar msgr. Renato Podberšič blagoslavlja spominski plošči Filipu Terčelju ter Srečku Gregorcu na Marijinem domu v Šturjah. (Foto B. Breclj)

Košček domovine je v ponedeljek, 17. febr., predstavljala dvorana Slovenske skupnosti v ulici Donizetti. Slovenski zvonovi se ob Prešernovem dnevu oglasijo iz različnih daljav k pogovoru o slovenski biti in njenem tekočem ustvarjanju.

Za kulturni predznak večera je harmonikarski Duo Glasbene Matice zaigral nekaj skladb in tako uvrstil vzporednost glasbene kulture k ostalim umetniškimi navdihom.

Slavnostni govornik prof. Tomaž Pavšič je razvil izčrpno radiografijo o novi zgodovini, ki se zapisuje in ki bi se je najbolj razgibana fantazija pred časom ne bi bila mogla predstavljati. Da imamo Slovenci tri duše: zdonsko, zamejsko in matično, ki se danes veseli ob priznanju slovenske države. Vendar je podčrtal, da priznanje samostojnosti naše domovine ni sidro, ob kateremu naj bi se brezskrbno privezali. Važno je, s kakšnimi idejami bo narod to samostojnost oblikoval, ji dodal dodatno vrednost, ali bo dopustil, da se vrinejo razdiralni elementi po načelu »najdi se«. Za vstop v varnostni pristan ES je potreben kulturni zrelostni izpit. Ta pa običajno ne zori na mehko odišavljenih blazinah, niti po izkrivljenih poteh koristolovstva, temveč le po skrajno premočrtnih naporih duha in razuma, v globoki zavesti čuta odgovornosti.

Optimistično pa je dodal, da je slovenski človek delaven in ustvarjal, zato smemo zaupati v prihodnost. S Prešernovim krščanskim etosom se upravičeno uvrščamo v evropsko razmerje, ki nas intimno zavezuje kulturi. Kot je študentom Prešeren pesniški mit, je nam posvetnim evangelist ljubezni, sprave in sožitja, obložen z napakami in slabostmi, a nas, po besedah prof. Rodeta, vzpodbuja k veseli zavesti slovenstva.

Na vabilo Mladike se je k natečaju odzvalo kar 47 literarnih prispevkov. Prof. Sferko jih je naštel iz matične domovine, Združenih držav Amerike, Indije in Japonske. Nekaj je že znanih imen iz prejšnjih natečajev, nekaj pa tudi novih bistrih ustvarjalcev. Nenagrajeni prispevki se bodo pojavili v literarnih revijah matične domovine v spodbudo za nadaljnje veselje do ustvarjanja.

Podeljene so bile vse tri nagrade: 1. z naslovom »Odhodi« je prejela Mara Cerar, Slovenka, ki že 35 let živi v državi Ohio. 2. nagrado za novelo »Beganja« je prejela Dolores Terseglav z Reke. 3. nagrado za prispevek »Dekle z naših gričev« je prejel Jože Cukale, doma iz Vrhnike, misijonar v Indiji.

Za ciklus poezije so prejeli: 1. nagrado Franjo Franič iz Pirana za ciklus 7 pesmi; 2. nagrado za pesnitev: »Pozdravi mi Slovenijo, o veter«, je šla misijonarju Vladimirju Kosu na Japonsko; 3. nagrada za 6 pesmi je bila dodeljena Janezu Bregarju iz Mengša pri Ljubljani.

Pri fotografskem natečaju sta bila nagrajena David Pintar, ki živi na Tridentinskem, ter Franc Temelj iz Žirov. Ostale slike bo Mladika odkupila za objavo.

17. natečaj »Mladi oder« je predstavil Štefah Pahor. Razpisali sta ga Slovenska katoliška prosveta v Gorici in Slovenska prosveta v Trstu z namenom, da se ohrani čut za lepoto slovenske besede in ljubezni do gledališča. Podeljenih je bilo 10 priznanj za Tržaško in 4 za Goriško. Razdeljene po kategorijah so v I. kategoriji bile nagrajene 3 skupine: igralska skupina »Štandrež«, skupi-

na »Oder 90« iz Gorice ter amaterska skupina Igo Gruden iz Nabrežine.

V 2. kategoriji so prejeli nagrado društvo »Hrast« iz Doberdoba; »Mladi oder« iz Števerjana, Prosvetno društvo »Mačkolje«, Slovenski kulturni klub«, Otroški zbor »Kresnice« ter igralska skupina »Tamarara Petaros!«

V 3. kategoriji je šlo priznanje šoli Fran Erjavec iz Rojana; srednji šoli Igo Gruden iz Sv. Križa, osnovni šoli Primož Trubar iz Bazovice in liceju France Prešeren v Trstu.

Plakete, nasmehani mladi obrazi, aplavzi, vse se je zgodilo v tem prazničnem večeru, ki ga je slovesno zaključil še harmonikarski Trio Glasbene matice. Vse v duhu nezabnega prof. Peterlina, ki je živel in se izgorel za kulturo našega naroda.

F.V.

iz slovenije

Dvojna mera na slovenski TV

Večkrat, ko gledam ljubljansko televizijo, se čudim, kako poročevalci in poročevalke rabijo dvojno mero pri poročilih. Ko gre za bivše komuniste in njih pomočnike, čeprav nosijo sedaj stranke drugo ime, je vse prav in lepo, in si pri tem dovolijo tudi osebne pripombe na račun drugače mislečih. Ko pa se, če se, oglašijo drugi in povedo resnico, jim je pa vse odveč.

Zdaj se veliko govori o spremembi v vladi in o novem bodočem kandidatu za predsednika vlade, ali kakor pravijo o novem mandatarju. Mnogo besed o rajju, ki ga bo prinesel, če postane predsednik vlade. Čudil pa sem se, ko je eden izmed nekomunistov povedal resnico o njem, namreč da je bil tesen sodelavec prejšnjega veljaka komunističnega režima Popita, ki je bil nad 10 let predsednik. Tokrat je pa poročevalka takoj dodala »Spet se začinja...« zanimivo. Proti Peterletu obrekovanja, poniževanja, laži... vse to je dovoljeno. Povedati pa resnico, to pa je odveč. Čudna dvojna mera!

C.K.

Župnija Bovec 1192-1992

Letnica v naslovu pove, da župnija Bovec obhaja letos 800-letnico. Leta 1191 je namreč papež Celestin III. izdal dokument, v katerem omenja Bovec s podružnicami. Ta jubilej hočejo Bovčani slovesno obhajati. Ustanovili so poseben odbor, ki je zasnoval vrsto manifestacij, ki bodo trajale vse leto do januarja 1993. Med drugim je na programu nastop zbora »Lojze Bratuž« iz Gorice dne 21. junija med mašo z Galusovim programom.

Prihodnje poletje nas torej vabi Bovec s svojim bogatim programom raznih manifestacij, pa tudi s svojimi naravnimi lepotami.

Slovenija v statistiki Koliko je Slovencev?

Lansko leto so imeli v Sloveniji popis prebivalstva. Na vprašalnih polah je bilo tudi vprašanje o narodnosti. Podatki so naslednji: v Sloveniji je prebivalo 1.962 tisoč prebivalcev. Torej nekaj manj kot dva milijona. Glede materinega jezika so se opredelili: 1.717 tisoč slovenski, 80 tisoč srbohrvaški, skoro 52 tisoč hrvaški, 18 tisoč srbski, 9 tisoč

Na presenečenje celotne slovenske javnosti je na seji parlamenta minuli teden skupina t.i. neodvisnih poslancev (sestavljajo jo levo usmerjeni poslanci, ki so bili izvoljeni na nestranskih listi, in tisti, ki so po volitvah zapustili svoje stranke) predložila predlog za novega mandatarja, magistra Marka Voljča, sicer strokovnjaka v Svetovni banki. Voljč, ki v ZDA biva že 13 let, je svojo privolitve poslal po telefaksu iz Hondurasa, kjer je bil na službeni poti. Zaradi tega in pa zaradi konspirativnosti, v kateri so potekale priprave za predložitev njegove kandidature, je premier Peterle za devoto označil kot sicer legitimno, vendar »nekoliko neresno«. Voljč, ki mu nekateri časopisi očitajo njegovo partijsko preteklost, je v ponedeljek popoldan sklical tiskovno

konferenco in povedal, da se name-rava pred sredinim glasovanjem v parlamentu seznaniti s politično in zlasti gospodarsko situacijo v Sloveniji, ki jo je označil kot »razmeroma resno«. Napovedal je, da v primeru izvolitve ne bo posegel po kakih radikalnih ukrepih in da bo ostal na začrtani poti gospodarske politike Peterletove vlade. V nasprotju s poslanci, ki so njegovo kandidaturo utemeljevali z nekompetentnostjo in katastrofičnim delovanjem vlade, je sam dejal, da »je bilo storjeno ogromnega« izrekel pa se je za nekatere kratkoročne ukrepe na področju fiskalne politike, za boljšo koordinacijo dela vlade in manjšo javno porabo. Povedal je tudi, da še nima svojega programa, enako pa se ni izrekel tudi o ministrih, če bi mandatarstvo dobil.

Kaj je torej v ozadju novega predloga mandatarja, če ta ne more ponuditi kakega novega, boljšega programa od dela Peterletove vlade in ki zaradi odsotnosti slabo pozna slovenske razmere, dasi je s svojim umirjenim nastopom pokazal veliko več politične kulture kot mnogi slovenski poslanci? Verjetno ne gre za nemariti, da sta se po telefonu z Voljčem pogovarjala tudi Kučan in celo Bučar. Ali ne gre torej le za poskus zrušitve Peterletove vlade, kot se je izkazalo za poskus z Drnovškovo kandidaturo? Nekateri slovenski

komentatorji menijo, da želi opozicija na ta način pod krinko Vlojčeve nesporne strokovnosti (ki pa očitno za zveličavne rešitve slovenskega gospodarstva ni dovolj) zagotoviti takšen zakon o privatizaciji podjetij, ki bi ohranil dosedanje monopole. Zato verjetno ni naključje, da je le dve uri za Voljčevo tiskovno konferenco tudi premier Peterle predstavil novi predlog privatizacijskega zakona, ki ga je izoblikovala mešana vladno-opozicijska delovna skupina in ki bi lahko pomenil, po Peterletovih besedah »sprejemljiv kompromis«. To pa bi še dodatno okrepilo argumente tistih, ki menijo, da je potiskanje Drnovška, Voljča ali še koga v mandatarske igre le nesmiselno iskanje nove vlade za vsako ceno oz. za ceno ekonomske in politične oblasti.

Leon Marc

Leta 1991 umorjeni misijonarji

V preteklem letu je bilo umorjenih 15 misijonarjev: en škof, en redovni brat, tri redovnice in 10 duhovnikov. V Peruju so bili umorjeni kar štirje misijonarji, v Mozambiku in Braziliji po 2, po eden pa v Somaliji, Kolumbiji, Porto Ricu, Kamerunu, Ugandi, Indoneziji in na otokih Bahamas. Pričevanje krvi v službi evangelija se torej nadaljuje.

Slovenski praznik v Avstraliji

Tudi naši slovenski rojaki v Avstraliji so se zbrali v Elthanu, da proslavijo samostojnost svoje rodne domovine. Dne 15. jan. 1992 so se poveselili ob tem zgodovinskem dogodku in iz srca neke udeleženke je zrastle tudi naslednja pesem:

Slovinci, zapojte, vriskajte glasno,
slovensko zastavo dvignite v nebo.
Samostojna Slovenija od nekaterih priznana,
gotovo bo tudi Avstralija za nas podpisala.

Naš delaven narod svet že pozna,
vesele narave in poštenega srca.
V spravi resnični si podajmo roke,
korajžno na delo, ko sonce gor gre.

Slovinci! V slogi sezidan bo grad,
v neslogi pa gotov bo poraz.
Slovinci! Kozarček v roke na zdravje ga pijmo,
da srečno bodočnost Slovinci gradimo.

DUHOVNA MISEL ZA 7. NAVADNO NEDELJO

— Vsemogočni Bog,
nikoli naj ne izgubimo izpred oči tvojih načrtov,
da bomo spoznali tvojo voljo in govorili in delali,
kot je tebi všeč...

Kristjani imamo v rokah potni list, ki nam odpira nove možnosti, nova pota, novo prihodnost. Imenuje se »krst«, božje otroštvo, življenje v križanem in vstalem Kristusu. Vsem je na razpolago preobilje duhovnega bogastva, ki nam ga Oče posreduje po svojem Svetem Duhu; vsi lahko postanemo deležni božjega usmiljenja in odpustanja; za vse je prostor v srcu nebeškega Očeta.

Čudovito, mar ne?

Vedeti pa moramo, da to ne gre samo po sebi. Potreben je naš »da« božjemu načrtu, velikodušnost našega srca, delo naših rok. Potrebna je doslednost. Besede morajo postati dejanja. Jezus nas je učil moliti Oče naš. To pomeni, da smo za Boga ena sama velika družina - brat in sestra ob bratu in sestri. Njegov načrt z nami je ta: »Ljubi Gospoda, svojega Boga in svojega bližnjega kakor samega sebe« (prim. Mt 22, 37-40).

Tega se moramo zavedati pri naših vsakodnevnih srečanjih, pri odnosih, ki jih imamo s svojimi bližnjimi. Na poseben način, ko opazimo, da nekdo potrebuje naše pomoči; da je žalosten, lačen, žejen, nag ali osamljen. Včasih zadostuje že prijazen nasmeh, nekaj nežnosti, obzira in potrpljenja. Drugače postane vse naše krščanstvo prazna beseda, sterilen zapis v krstni knjigi.

MILAN NEMAC

Velehrad - kraj srečanj med Cerkvami

Odbor iz zastopnikov Cerkve in države si bo prizadeval, da bo Velehrad postal središče srečanja med Cerkvami vzhodne in zahodne Evrope. Misel na to se je vzbudila ob obisku papeža Janeza Pavla II. leta 1990. Na zadnji sinodi evropskih škofov so znova razpravljali o tej ideji.

Novoustanovljeni odbor si bo najprej prizadeval za obnovo dragočnega svetišča, jezuitskega samostana in cerkvene gimnazije na Velehradu.

Slovenci in prihodnje volitve

Znano je, da bodo v Italiji dne 5. in 6. aprila predčasne parlamentarne volitve. To izhaja iz sklepa predsednika republike, ki je nedavno uradno razpustil sedanji parlament in s tem zaključil sedanjo mandatno dobo. Vlada ostaja sicer v svoji funkciji (ni namreč odstopila) vse do izvolitve novih zbornic. Sam Cossiga je tudi že sklical prvo sejo novega parlamenta (poslanske zbornice in senata) za 23. aprila. S tem se tudi zaključuje pomembno obdobje, ki je tako z vladne kot s parlamentarne strani doživelo veliko novih pobud in sprememb. Ni tudi nikaka skrivnost, da se bo moral predvsem novoizvoljeni italijanski parlament soočiti z vrsto izredno važnih problemov, posebej še institucionalnih reform, to je bistvenih sprememb v samem državnem ustroju. S tem bo ta postal nekaka neuradna ustavodajna skupščina.

V Italiji se že dolgo časa razvija politična razprava o nešteti vprašanih politične narave. Tako poleg institucionalnih reform vprašanje nove vladne večine, novega predsednika vlade (nekateri si želijo Craxija, drugi spet demokristjana itd.) bližajo se tudi volitve predsednika republike (meseca julija), ki ga bo moral izvoliti že novi parlament. Pa še dolga vrsta sprotno nastalih problemov. Nekateri postavljajo sam predsednik republike Cossiga s svojimi nešteti polemikami. Pa prav zadnje dni presenetljiva odkritja Togliattijevega pisma v zvezi z italijanskimi ujetniki-vojaki v Sovjetski zvezi, ko italijanski komunistični voditelj ni hotel posredovati za njih osvoboditev pri Stalinu itd. Vse to buri sedaj dnevno italijansko politično življenje in seveda še bolj zaostrojuje že začeti volilni boj.

KAKO NA VOLITVE

Vse to kot nekak okvir, v katerem se bo letos odvijala volilna kampanja za izvolitev novega parlamenta. Pustimo sedaj ob strani vsedrjavne zdrahe in polemike ter se nekoliko pomudimo ob perspektivah, ki se nudi slovenskim volilcem v naši deželi. Prav gotovo kot manjšina ne moremo pasivno stati ob strani in gledati, kaj bodo drugi o nas odločali in skleпали.

Ni seveda lahko v nekaj vrsticah zaobjeti celotnega vprašanja. Naj za danes le začnemo govor o tem. Slovenci smo navadno za politične volitve zavzeli različna stališča. Levičarji so na italijanskih strankah (v glavnem komunistični) na Tržaškem kandidirali in tudi izvolili slovenskega kandidata. Socialisti so to delali v preteklosti, niso pa nikdar izvolili Slovenca v parlament.

Sedaj pa se zadnja leta vežejo s skrajno nacionalistično Listo za Trst in delajo Slovincem v njih stranki le medvedjo uslugo...! Na Goriškem (in v Vidmu) pa je šlo le za simbolične kandidature vseh levičarskih strank. Pri tem je treba še enkrat spomniti, da je že sam volilni ustroj zelo zapleten. Za senat prideta za Slovence v bistvu v poštev volilna kolegija v Trstu (dva) in v Gorici (eden). Za poslansko zbornico pa imamo slovenski volilci spet dve okrožji, in sicer eno za Trst, drugo pa je zelo široko (Gorica-Videm-Pordenon-Belluno). Volilni mehanizmi torej zelo pogojujejo možni uspeh slovenskih kandidatov oz. list.

Slovenska stranka SSK je vsa leta zagovarjala samostojni politični nastop na vseh ravneh — od občinskih

svetov do državnega oz. evropskega parlamenta. V tem smislu se je tudi obnašala za parlamentarne volitve. Občasno je samostojno nastopala, drugače se je povezala s kako manjšinsko stranko ali strankami. Tudi to je prav gotovo oblika samostojnega nastopa, saj tudi v koaliciji manjšin nastopa kot subjekt in kot polnopraven partner. Letos se slovenska stranka ni še dokončno odločila za obliko nastopa. Predlagala je tudi možnost skupne in nadstrankarske slovenske kandidature, kar pa bo verjetno nemogoča, saj itak slovenski kandidati na italijanskih levičar-

skih strankah iščejo predvsem svojo uveljavitev in morebitno izvolitev na vsedrjavni coni. Zato bo verjetno najbolj konkretna manjšinska povezava strank liste Federalizem (koalicija z zadnjih evropskih volitev, od Doline Aoste preko Slovencev do Sardinije). Ta težnja je tudi že izšla z deželnega kongresa Slovenske skupnosti. In prav gotovo je tudi res najbolj aktualna in primerna, saj najbolje odraža težnje narodnih manjšin v Italiji po skupnem nastopu za uveljavitev manjšinskih pravic. K temu pa se bomo še povrnili.

Spectator

Besedno ustvarjanje na Goriškem 1981/91

V soboto, 8. febr., smo Slovenci doma in po svetu obhajali Dan slovenske kulture. To praznovanje je uvedel že prejšnji režim, sedanja vlada pa je ta dan proglasila tudi za dela prost dan. In to je prav, saj se Slovenci v zgodovini nismo ohranili z vojaškimi zmagami in kraljestvi, temveč zaradi svoje kulture od Brižinskih spomenikov dalje preko Trubarja, Prešerna, Slomška do zadnjih kulturnih ustvarjalcev, ki so prejeli letošnje Prešernove nagrade, pa do onih, ki so se predstavili letos v Katoliškem domu s svojimi knjigami, glasbo, recitacijami, nagovori. In seveda tudi likovni ustvarjalci, ki pa letos v Gorici niso prišli na svoj račun. Morda bodo prihodnje leto.

RAZSTAVA V KATOLIŠKEM DOMU

Letošnji Dan slovenske kulture je v zamejstvu imel izrazito demokratično ozračje. Še bolj kot prejšnje leto so bile proslave skupne in vse v duhu neodvisne in svobodne Slovenije. Začelo se je v petek, 7. februarja, z odprtjem razstave »Besedno ustvarjanje na Goriškem v zadnjem desetletju«. Razstavo so skupno pripravili knjižnica Damir Feigel, ZSKP ter ZSKD. Pobrskali so in zbrali nad sto knjig in publikacij goriških besednih ustvarjalcev in jih razstavili po mizah v atriju Kat. doma. Človek bi ne mislil, da je številčno tako omejena skupnost tako plodovita usvarjalka, saj so bile na mizah razstavljene samostojne povesti in pesniške zbirke, pa prevodi in zbirke esejev poleg revij in drugih publikacij. Na razstavi so spregovorili K. Humar kot gostitelj v Kat. domu, prof. Nadja Marinčič v imenu knjižnice Damir Feigel, ki je pri razstavi imela levji delež; potem dr. D. Paulin v imenu ZSKP ter Rudi Pavšič, ki sta bili soorganizatorji razstave in proslave v nedeljo, 9. febr.

Pa niso bili samo pozdravi, predstavitev so popestrili naši mladi glasbeni poustvarjalci: Erika Pelicon s

harmoniko ter gojenci Glasbenega centra Emil Komel Giovanna Prizzi, Sara Vittori in Miran Devetak.

NEDELJSKA PROSLAVA

Odprtje te razstave je bilo uvod v nedeljsko slavo v istih prostorih. Osrednja tematika je bila »Slovenska beseda 91«. Namreč slovenska beseda tu ob meji na Tržaškem in Goriškem.

Program je zasnoval Marko Sosič in bil je pester ter razgiban. Obsegal je glasbene točke, solo petje, recitacije in osrednji govor Janeza Povšeta. Slavje je nudilo možnost posebno mlajšim, da smo jih videli in slišali, njihov mentorjem pa, da so izpričali uspehe svojega truda. Ves program je bil zamišljen tako, da so si točke vrstile druga za drugo: recitacije, glasba, petje, govor, nastopi posameznih besednih ustvarjalcev. Nedeljski večer je namreč dopolnjeval razstavo. Zato sta recitatorja Bogdana Bratuž in Tone Gogala prebrala odlomke iz del raznih avtorjev navzočih na razstavi, nakar so na odru nastopili nekateri avtorji sami in povedali kako krajšo misel. Beležimo jih: Aldo Rupel, Dorica Makuc, Branko Marušič, Rafko Dolhar, Ace Mermolja, Aleksij Pregarc, Joško Kragelj. Odsotni sta bili zaradi boleznih Šorlijeva in Saksidova. Vsak teh je izdal v zadnjem desetletju kako samostojno knjigo, iz katere so na nedeljskem večeru prebrali odlomek. Glasbene točke so v nedeljo izvajali: David Piccolo, klavir; Francesco Muscau, violončelo; Mirjam Pahor, solopetje; Miran Devetak, klavir.

Osrednja točka je bil govor Janeza Povšeta, intonirana na sedanji trenutek slovenske države, Evrope in naše zamejske stvarnosti. Iz Slovenije je bilo slišati, da so ta dan praznovali z nekoliko malodušja, češ da vlada kulturo prezira: naš praznik v Gorici pa je izvenel sicer stvarno, a optimistično, ker vemo, da naši kulturi ni nikoli padala mana z neba.

Moški zbor »SKALA« Gabrje - zborovodja Rozina Konjedic

Prispevek mladih Nekaj o resnici

»Novoveški človek ni sposoben ljubiti ne sveta in ne ljudi, temveč je zaljubljen le v lastno božanskost.« Pravi pisatelj Marjan Rožanc. Zdi se, da je najiminennejši tempelj človeka, junaka našega časa, prav njegov »jaz«. Temu ustrezna postaja tudi njegova vera, ki je predvsem vera v samega sebe; gre za humanizem, ideologijo, človeško institucijo.

Dejstvo je namreč, da sloni naša evropska kulturna dediščina na renesančnem načelu človekove božanskosti. Človek - bog ustvarja sebe in svet; uresničuje se po sebi in zase, išče in sam ustvarja bivanjske gotovosti, iz katerih se pa rojevata le slepota in zadržnost. Človekovo stvarništvo se je pač že izkazalo kot nasilje nad svetom, soljudmi in samim seboj. Njegov cilj je hlepenje po opojnosti in čaru. Ko pa začaranost mine, se človek sooči z realnostjo, ki je kratkomočno ne prenese. Predvsem za mladega človeka je težko živeti v razpetosti med globoko vsečloveško željo po poenotenju, bratstvu, večnosti, lepoti in med materialnim svetom nenehnega človekovega samorazkroja in minevanja v posvetni kulturi nevroze, ki postaja le produkt frustracij, kot je napovedala psihoanaliza.

Možni poti sta v takem svetu neuteleženi idealizem ali kompromisarski materializem. Vse to pa je posledica pojmovanja resnice kot nečesa mrtvega, pasivnega, nesposobnega lastne iniciative. Če obstaja resnica, ne more biti to le filozofski sistem, skupek racionalnih, abstraktnih in neživljenjskih projekcij. Če resnica ni živa, nima smisla, da obstaja; spoznavanje mrtve resnice ni modrost, ker ne vodi v polnejše življenje. Resnica, ki ni korak naprej

v osebni zrelosti in ljubezni, ostaja zaprta v svojem grobu mlačnosti in asocialnosti, kamor konča človek, ki jo sam ustvari. Resnica, ki ni obenem tudi pot in življenje, je absolutno nezanimiva in neplodna. Če pa je naša zemeljska rast smiselna in če torej obstaja živa resnica, se ta lahko razodene, le če smo kot ljudje sposobni biti darežljivo odprti drug do drugega, si zaupati, ostati del organske skupnosti. Individualizem, samota in izoliranost so simptomi brezizhodne smrti in večne pozabe... Samo živ odnos lahko naredi izvelega in mlačnega flegmatika gorečo in ustvarjalno osebnost, ki vidi v služenju skupnosti uresničevanje in utelešenje velikega cilja vseedinosti.

Vsak trud v smeri poenotenja življenja je dejanje ljubezni do sebe in celotnega človeškega rodu. Kar pa je živeto z ljubeznijo, ne pozna pozebe, nikoli ne mine, ampak gre v večnost. Ko torej zapustimo kletko svojega »jaza« brez strahu, da bi izgubili lastne gotovosti, in brez prestižnih teženj po moči, smo že na poti odnosa in življenja, na poti resnice. In to je pot integriranega življenja, ki mu je dano združevati časovno z večnim; prepletanje teh dveh elementov je krščanska zgodovina, pot našega odrešenja.

Ruski filmski režiser Andrej Tarkovskij pravi, da je notranja človekova moč edina prava moč. V luči te moči človek ne živi več v nevrotičnem konfliktu s samim seboj in s svetom; odprt je za vse in zato se mu razpreta samobitnost in skrivnost sveta, človeka in lepote. »Skrivnostim na nebu in na zemlji ni kraja,« pravi Kocbek; zato pustimo, da nam jih razkrija v svoji prisotnosti resnica sama. DG

Občni zbor prosvetnega društva Podgora

Prosvetno društvo Podgora je imelo v torek, 28. jan. 1992, svoj občni zbor z izvolitvijo novega odbora. V okviru društva delujejo mešani pevski zbor Podgora pod vodstvom dirigenta Mirka Špacapana, mladinski zbor pod vodstvom Sabine Antoni in dramska skupina.

Iz poročila dosedanje tajnice Lidije Jarc je bilo razvidno, da je bilo delovanje v preteklih treh letih zelo aktivno.

Posebno bogato kulturno sezono ima za sabo mešani pevski zbor. Poleg številnih nastopov po Primorski in Julijski krajini je zbor že večkrat nastopal v Sloveniji, osrednji nastop pa je imel med slovenskimi rojaki na Dunaju. Zbor je imel veliko število nastopov tudi pred italijansko publiko in je, kot je omenila dosedanja predsednica Sabina Antoni, tudi edini slovenski zbor vpisan v zborovsko združenje USCI.

Omenimo naj še Gallusovo proslavo, Bratužev božič, Bevkovo proslavo. V gosteh smo imeli veliko skupin: zbor J. Gallus iz Buenos Airesa, zbor J. Gallus iz Kranja, dekleta zboru Audite nova, učence OŠ iz Dobrovega v Brdih. Člani društva so pripravili tudi slikovite alegorične vozove za pustne povorke v Gorici. Veliko število nastopov so imeli tudi člani mladinskega zbora.

Poročilu tajnice in predsednice sta sledili poročila blagajničarke in gospodarja, nakar razrešnica staremu odboru.

Nov odbor sestavljajo: Kristina Kovic, Milena Vogrič, Lidija Jarc, Majda Juretič, Walter Bandelli,

Franco Gianesi, Danijel Pahor, Marina Jerman, Bernard Antoni, Klavdija Hvala, Daniela Juretič, Adriano Braini, Roberta Godina. Za predsednika je bila potrjena Sabina Antoni, ostali člani si bodo porazdelili funkcije na I. seji novega odbora.

Pozdravne besede so prinesli predstavniki prosvetnega društva F.B. Sedej iz Števerjana, zboru Alenka iz Števerjana, štmavrskega zbora in društva Sabotin, gledališka skupina Oder 90, P.D. Štandrež, predsednik ZSKP dr. Damjan Paulin in predsednik podgorske konzulte Edi Maligoj. L.J.

Praznik Slovenske kulture

Prosvetno društvo »PODGORA« se bo letos spomnilo pisatelja in pesnika Frana Levstika, čigar 110. obletnico smrti obhajamo, pesnika naših Brd Alojza Gradnika, katerega se spominjamo ob 110. obletnici rojstva; primorskega pesnika Karla Široka, ki je umrl pred 50 leti; velikega pesnika balad in romanc Antona Aškercera, ki je umrl pred 80 leti; humorista Frana Milčinskega; Frana Saleškega Finžgarja ob 30. obletnici smrti; Juša Kozaka, katerega 100-letnica rojstva poteka letos, ter Oskarja Deva ob 60. obletnici smrti.

Dramska skupina Prosvetnega društva »PODGORA« in Mladinski pevski zbor »PODGORA« bosta prikazala na proslavi, ki se bo vršila v petek, 21. februarja, ob 20. uri v župnijski dvorani v Podgori, življenje in dela omenjenih kulturnih mož, poleg tega bo Mešani pevski zbor »PODGORA« podal niz pesmi Oskarja Deva.

Pogreb Mirka Škarabota

Od blizu in daleč so prišli ljudje v Levpo v sredo, 12. februarja, za zadnje slovo od župnika Mirka Škarabota. Prišlo jih je toliko, da v cerkev niso mogli, vsi so lahko bili navzoči le na pokopališču, ki je tik za cerkvijo in ga je pokojni zelo smotno uredil; sedaj je našel tam tudi on svoj zadnji pokoj sredi vaščanov, ki jih je v 47 letih službe toliko pokopal.

V cerkvi je vodil somaševanje škof dr. Janez Jenko, ker škof Metod Pirih ni še okrevljal od operacije, ki jo je prestal; s škofom je somaševalo okrog 90 duhovnikov; dva njegova sošolca, msgr. Fain in msgr. Ristits sta ob škofu somaševala. Na koru je pel domači pevski zbor in seveda tudi ljudstvo. Ob koncu maše se je zastopnik pevskega zbora pokojnemu župniku toplo zahvalil in povedal, kako sta župnik in organist Edi Stančič skrbela za pevski zbor.

Med mašo se je pokojnika spomnil škof Jenko in omenil njegove službe: po novi maši leta 1944 je eno leto bil za kaplana v Črničah v pomoč dekanu Alojziju Novaku, nasled-

nje leto 1945 pa je zamenjal župnika v Levpi Martina Kodriča, ki je prišel v Črniče, sam pa odšel na njegovo mesto in tu ostal do smrti, 47 let. Govornik je tudi povedal, kako je g. Mirko kot navdušen novomašnik začel v župniji tudi s kulturnim delom, saj je bila Levpa do leta 1947 v cona A. Toda ko je tudi cona A prišla pod FLRJ, so župnika Mirka Škarabota za šest mesecev zaprili prav zaradi njegovega ukvarjanja z delom izven cerkve. To ga je izučilo, da se je posvetil le delu v cerkvi in za cerkve. Saj je obnovil cerkev v Levpi, v Avčah, Marijo Snežko nad Avčami ter v Kalu nad Kanalom. Torej povsod, kjer je služboval oz. upravljal.

Ker je pokopališče takoj za cerkvijo, so škof, duhovniki in ljudstvo vsi odšli še do groba za zadnje molitve. V tej je bila tiha prošnja: Jezus, ko nam jemlješ starejše duhovnike, pošlji nam mladih!

Bratu in sestri naše sožalje, pokojnemu Mirku pa naj bo Bog bogat plačnik tudi za trpljenje v zadnjih tednih.

Slomškovo berilo za branje in učenje

V okviru založniškega načrta triletnega Slomškovega jubilejnega obdobja 1989-1992, so v veliko zadovoljstvo spoštovalcev življenjskega dela prvega mariborskega škofa Slomška doslej izšla že štiri knjižna dela. Slomšek, ki je po dolgih letih dobil svoje mesto v priljubljeni zbirki Znameniti Slovenci (avtor mariborski časnikar in publicist Braco Zavrnik, izdala založba PAK v Ljubljani 1990), in čigar izjemen kulturni pomen za slovenstvo je lani predstavil v svoji najnovejši knjigi ugledni slovenski literarni zgodovinar prof. dr. Jože Pogačnik (Založba Obzorja Maribor), se z Berilom celjske Mohorjeve družbe (redna zbirka za leto 1992), naposled vrača med svoje rojake. Žal, kot doslej mnogim, zlasti mlajšim rodovom, povsem nepoznan ali napačno razumljen, vendar tudi kot izredna slovenska kulturna in zgodovinska osebnost. Kot velikan slovenstva in slovenske Cerkve, ki je med drugim dobršen del Slovenije rešil narodne smrti.

Izbor spisov in odlomkov iz njegovih najbolj znanih pesniških in proznih del sta za Slomškovo berilo pripravila profesorja Viktor Škafar in Jakob Emeršič, Slomškov jezik pa je našim sodobnim ušesom prilagodil docent dr. Janko Čar. Sicer pa iz-

bor iz Slomškovih del ponuja bralcu cvetnik njegovega vsestransko ustvarjalnega dela: pesmi, kratko prozo, razmišljanja o domovini, družinskem življenju, šoli, vzgoji, kulturi, materinem jeziku, slovenskem duhovniku, domači zgodovini, slavni slovenskih možeh, poleg verskih nagovorov in zgodovinskih spisov pa je v Berilu objavljenih kar 226 Slomškovih pregovorov in rekov.

Berilo naj pomaga bolje spoznati zares enkratnega in neponovljivega Slomška, najbolj slovenskega med našimi škofi. Morda bo Slomškovo berilo po dolgih letih pričakovani spodbudilo odgovorne, da bi se čimprej odločili za ponatis vseh njegovih del.

I.V.

Pomoč albanski Cerkvi

Ko so po svetu po zadnjem koncilu začeli uvajati v bogoslužje narodne jezike, ni bilo v Albaniji več nobenega svobodnega verskega življenja. Katoličanom je bil prepovedan in tudi onemogočen vsak stik z apostolskim sedežem. Zato je sedaj Kongregacija za širjenje vere dala natisniti več kot 10.000 molitvenikov in misalov v albanskem jeziku in jih poslala v Albanijo. Sedaj so v Skadru odprli bogoslovno semenišče, ki ga vodijo trije jezuitje.

Mladinski posvet v Veroni

V okviru priprav na vsedravnki kongres mladinskega odbora Confemilija poteka v Veroni dvodnevni posvet, ki se ga udeležujejo predstavniki narodnih manjšin iz severne Italije. Glavna tema srečanja je vloga združevanja manjšin oz. njihovih mladinskih organizacij tako na italijanski kot tudi na evropski ravni. Prisotni namenljajo veliko pozornost evropskim projektom za mladino in sodelovanju med posameznimi narodnostnimi skupnostmi.

Posveta se iz naše dežele udeležujeta tržaški pokrajinski predsednik Mladinske sekcije Slovenske skupnosti Franko Guštin ter odgovorni za mednarodne odnose pri MsSSK Peter Rustja, ki od konca prejšnjega leta skrbi za mladinsko koordinacijo na vsedravnki ravni v okviru manj razširjenih jezikov. S posredovanjem Rustje bo v kratkem prišlo tudi do podobnega posveta med mladinskimi predstavniki narodnih manjšin iz južne Italije.

Porast katoličanov v Združenih državah Amerike

Katoličani so postali najmočnejša verska skupnost v Ameriki. Sedaj jih je 55 milijonov, kar je četrtnina vseh prebivalcev. Pomembnejše kot število pa je življenje po veri. 40% ameriških katoličanov redno obiskuje nedeljsko mašo. Katoliške družine imajo več otrok kot druge. Zelo so razširjene katoliške šole. Župnijske šole, ki jih vzdržujejo katoličani sami, obiskuje dva in pol milijonov učencev. Katoliška Cerkev si je pridobila veliko spoštovanje tudi s svojim socialnim delom in pomočjo potrebnim.

»Hommages a tous les mineurs« Poklon vsem rudarjem

Takšen je naslov razstave, ki povezuje vsa likovna dela, olja, grafike, risbe slikarja Rudija Škočirja. Svoja dela posveča ne samo rudarjem živega srebra v rojstnem mestu Idriji, a tudi vsem tistim ljudem, rudarjem, ki so morali iskati delo v rudnikih po svetu. Posebno v Belgiji.

Po zaključku razstave v Beneški galeriji v Špetru Slovenov se Škočir predstavlja publiko s svojo razstavo v prostorih Tržaške Kreditne banke v Čedadu, ul. Carlo Alberto 17.

Razstava je odprta po urniku banke od 10. februarja do 13. marca tega leta.

BRALCI PIŠEJO

Pismo slovenskih tržaških vernikov škofu msgr. Bellomiju

Spoštovani gospod škof!
Predstavniki slovenskih tržaških vernikov smo se zbrali na seji, ki jo je sklicala Slovenska zamejska skavtska organizacija dne 24.1.92, da bi se pogovorili in seznanili s pripravo na papežev obisk naše škofije.

Informacije, ki nam jih je posredoval slovenski predstavnik v škofijem pripravljalnem odboru g. Jakomin o dosedanjih sklepih pripravljalnega odbora, so nas prizadele predvsem zaradi dobrih namenov izraženih v informativnem lističu, ki ga delijo v tržaških cerkvah. Pričakujemo, in to upravičeno, da bomo med papeževim obiskom sodelovali kot slovenski verniki. Zato se danes obračamo na Vas, da za nas posredujete pripravljalnemu odboru sledeče:

- Kot se vsak dan obračamo h Gospodu v slovenskem jeziku, tako naj bo tudi pri evharističnem slavju na Velikem trgu. Poleg že določenega berila, pozdravov, dela pridige in dveh prošenj naj bodo tudi izpoved vere, uvod v Oče naš in Oče naš v slovenščini.

- Slovenski zbor naj poje slovenske pesmi. Pri izvajanju naj se vrsti z italijanskim zborom, saj bo pri darovanju in obhajilu gotovo dovolj časa še za katero slovensko pesem. Zato je predlagano število (dve slovenski pesmi) odločno premalo.

- Ker je vstopni spev tudi pozdrav papežu, je gotovo primerno, da zadoni slovenska vstopna pesem poleg latinske in italijanske.

- Prav tako naj bodo napisi in plakati tudi v slovenščini.

- Pri darovanju bomo sodelovali s svojim darom.

- Glede na to, da pride papež v Trst že prvega maja 92, je srečanje slovenskih predstavnikov s papežem izvedljivo.

S spoštovanjem

Podpisani predstavniki slovenskih vernikov

Opombe: Verniki imajo pravico, da izrazijo svoje želje in stavijo svoje predloge, odločajo pa tisti, ki nosijo odgovornost, v tem primeru so naši škofje. Ti poznajo program papeževga obiska tudi v podrobnostih in vedo, kaj se lahko še doda in kaj ne. Vsekakor pri takih zadevah je treba iskati pametne compromise brez izsiljevanja, da se narodne strasti še bolj ne razvnamejo.

Uredništvo

Pojasnilo g. Veri Tuta

Spoštovana gospa!
Zdi se mi, da Vaše pismo v KG dne 13. febr. t.l. potrebuje nakatera pojasnila.

Poudarjam, da Piccolo ni glasilo odbora za papežev obisk; jaz nisem član tega odbora, pač pa je član g. Dušan Jakomin. Piccolo je hotel »veliko« vedeti in je mene vprašal, kako je s papeževim obiskom, zlasti o morebitnem srečanju s Slovenci. Odgovoril sem, da ne vem. Kaj je potem Piccolo pisal, ni moja stvar. Povem Vam, da sem jaz že pred časom predlagal, naj imajo Slovenci svoje srečanje s papeževim mašo. To so odklonili, češ da mora biti srečanje dvojezično. Pa naj bo tako!

Da bo papež Slovence sprejel, je bilo že sprejeto. Vprašanje je bilo, kdaj in kje. In koliko in koga. Naš škof je bil pretekli teden v Rimu in so razpravljali tudi o tem. Kakšna je končna rešitev, za sedaj še ne vem.

Ali sem bil dolžan, da te stvari povem Piccolu jaz, ki nisem v odboru? Presodite Vi.

Včasih je potrebno potrpljenje. Lepo pozdravljam.

Lojze Škerl

Opomba: Ga. Vera Tuta zaključuje pismo: »Dejstvo, da ima politična hipoteka nad pastoralo, ima za Slovence dvakrat ubijajoče posledice: narodno-politične in tudi verske. Kako naj rastejo duhovski poklici v instituciji, ki nam je tuja...«

Od cesarja Konstantina dalje je Cerkev imela opravka tudi s političnimi silami, ker živi sredi sveta, ki je, kakršen pač je. Tudi cerkveni možje so pač, kakršni so. Veri človek pa svoje vere ne gradi na cerkvenih ljudeh, temveč na Kristusu. Mi starejši duhovniki smo v letih svojega študija živeli pod škofi, ki so hoteli vse »romanizzare«. A zato nismo zavržili ne Cerkve in ne svojega poklica. »Kristjan živi iz vere,« je zapisal ap. Pavel.

(Ured.)

Mati Terezija iz Kalkute

Sv. oče je v posebni avdienci sprejel m. Terezijo iz Kalkute. Ta je sedaj okrevala od slabosti srca in se vrnila v Kalkuto. Na poti tja je pa želela obiskati papeža. Ta želja se ji je izpolnila.

Filip Terčelj, žrtev rdečega nasilja

Grob Filipa Terčelja ter Franca Krašne v Davčah

Po izpustu iz ljubljanskih zaporov je Terčelj ostal v Ljubljani brez stanovanja, brez službe in brez upanja na vrnitev na Primorsko. V tej stiski so mu priskočili na pomoč prijatelji, zlasti župnik Franc Krašna. Ta ga je povabil k sebi v Sorico.

Po prazniku sv. Treh kraljev leta 1946 sta se oba podala v Ljubljano. Odšla sta od doma, v Ljubljano pa nista prišla, tudi domov se nista vrnila. Kaj se jima je zgodilo?

V javnost dolgo časa ni prišla nobena vest. Šele kasneje, 29. avg., je Slovenski Primorec prinesel naslednje poročilo:

V nekakšnem uradnem obvestilu iz konca junija — tako nam poročajo iz dežele progresivne svobode — je bilo med drugim tudi na videz običajno obvestilo:

Franc Krašna, župni upravitelj v Sorici, dne 7.1.1946 pri Sorici v starosti 59 let; Filip Terčelj, profesor-veročitelj v Ljubljani, dne 7.1.1946

pri Sorici v starosti 54 let.

Zanesljiv vir poroča:

7. januarja 1946 sta odšla Filip Terčelj in Franc Krašna iz obmejne fare Sorica po cesti v dolino, ker sta bila namenjena v Ljubljano. Oba sta nekaj prej prišla iz zaporov in čim sta okrevala, sta začela oskrbovati zapuščeni župniji, eden Sorico, drugi Davčo. — Ko sta prišla v bližino Podrošta, ju je aretirala patrulja obmejne straže in ju odgnala po cesti navzgor na Zgagovo žago. Tam ima straža pisarno. Po zaslišanju sta ju dva miličnika odpeljala v hrib proti Davči. V bližini Davče so zavili proti meji. Čim so dospeli v gozd, je eden izmed miličnikov nepričakovano ustrelil z revolverjem Terčelja v vrat. Ko je Krašna to videl, je navalil na miličnika in ga podrli na tla. Med tem pa je drugi miličnik sprožil brzostrelko in ubil najprej Krašno in nato še umirajočega Terčelja. Trupli sta miličnika zagrebala. — Nihče ne

sme vedeti, ne da sta mrtva, ne kje je njun grob. Oba pa je sodišče oprostilo in izpustilo iz zaporov.

Podrobnosti v tem poročilu verjetno ne držijo, saj zločin ni imel očividcev. Marijan Breclj v svoji brošuri o Terčelju pravi: »Kasneje so domačini našli v gozdu brevir, dokaz za grob, čeprav so uradno govorili, da sta zbežala v cono B. Domačini, ki so za grob vedeli, so ob odloku OLO Kranj, naj se neznani mrlički pokopajo, poskrbeli, da sta bila tudi onadva prekopana in položena v grob na pokopališču v Davči. Poznejši župnik Franc Gačnik je poskrbel, da je ves čas ohranjala njun spomin najprej plošča v okrilju zvonika, potem urejeni gomili z nagrobnima ploščama.«

O nedolžni žrtvi Filipu Terčelju priča sedaj tudi plošča na Marijinem domu v njegovi rodni župniji Šturje na Vipavskem.

K.H.

Nestrpnost in novi fašizem v Benečiji

Pokrajinski svet Zveze Slovencev videmske pokrajine je na svoji seji z dne 13.2.1992 izrazil veliko zaskrbljenost zaradi številnih pojavov nestrpnosti, katerim smo bili priča v zadnjih časih in ki ustvarjajo nove težave italijanskim državljanom slovenske narodnosti v videmski pokrajini.

Še posebej zaskrbljajo — neofašistični izbruhi, ki so dosegli svoj višek z neverjetnimi protislovenskimi manifestacijami ob 25-letnici Doma v Špetru in ob Dnevu emigranta v Čedadu. Slednja prireditve se odvija nemoteno že 30 let v istem kraju in času.

— nesprejemljivi toni in argumentacije, ocene kulturnega in družbenega stanja, ki niso v koraku s časom in z zgodovino, znanstveno neutemeljene teze. Vse to je prišlo do izraza v posegih nekaterih lokalnih predstavnikov na posvetu stranke relativne večine v Špetru, na katere so

morali s pojasnili in precizacijami reagirati sami deželni voditelji tiste stranke.

— nedavna akcija finančnih stražnikov v vzhodni Furlaniji za prepričitev žganjekuho, ki je bila izvedena z nenavadnim številom agentov in torej z velikim nesorazmerjem med uporabljenimi sredstvi in kaznivim dejanjem, še zlasti če ga primerjamo z drugimi hujšimi ilegalnimi dajavnostmi, ki se pojavljajo v državi in sami deželi.

— nastajanje oziroma ustvarjanje fantomatičnih terorističnih organizacij v Benečiji, ki ni nikoli prej beležila takih pojavov. To naj bi dvigalo prah zato, da bi provokatorji nemoteno delovali na teritoriju.

Zveza Slovencev videmske pokrajine apelira na vse demokratične sile, da se prekinejo in preprečijo pojavi nestrpnosti, in obenem poziva sile javne varnosti, naj posežejo odločno in v duhu Ustave.

V nedeljo, 15. marca, dopoldne bo v Marijinem domu pri Sv. Ivanu v Trstu

SOCIALNI DAN

Župnijska skupnost Ricmanje-Domjo vabi v nedeljo, 23. februarja, ob 16.30 v Baragov dom v Ricmanjih, kjer bo dramska skupina iz Štandreža uprizorila komedijo v štirih delih B. Nušiča

GOSPA MINISTRICA

Režija Emil Aberšek

V nedeljo, 23. februarja 1992, prirejajo MePZ sv. Jernej in zbori Vesela pomlad ob 16. uri v Finžgarjevem domu na Opčinah VEČER SLOVENSKE PESMI.

Sodelujejo MPZ in DPZ Vesela pomlad, Ivo Jevnikar s priložnostnim govorom, igralska skupina Tamara Petaros s spletom pesmi z domovinsko tematiko, znani oktet Vrtnica iz Nove Gorice, ki ga vodi Alenka Saksida, in povezovalac Janez Beličič.

Z roko napisano Sveto pismo

Pri ekumenskem bogoslužju v evangeličanski cerkvi Kristusovega vstajenja na Dunaju so škofu Krätzlu izročili na roko napisano Sveto pismo nove zaveze. Pri pisanju je sodelovalo 630 otrok. Škof je dejal, da so mladi ljudje s to akcijo postali »nekaj takega kakor Kristusovo pismo nam.«

Mercatone je pogorel

Prodajna hiša »Mercatone« pri Palmanovi je v noči od torka na sredo preteklega tedna do tal pogorela. Škode je za 15 milijard lir. Ta prodajna hiša je bila zelo znana tudi v Sloveniji in v Istri. Tam si videl avtomobilske tablice iz vseh krajev Slovenije in tudi iz Hrvaške, ker je bila velika izbira vsakovrstnega blaga in po nižjih cenah kot drugod. Zdi se, da je požar nastal slučajno. Gospodar je pa zatrdil, da bo prodajanje blaga le prenesel v neko drugo poslojpe prav blizu zgorelega, in to že z mesecem marcem.

Tržaški godalni koncert

Koncertna sezona v Gorici se nadaljuje z nastopom Godalnega kvarteta Glasbene matice iz Trsta, ki bo prihodnje sredo 26. febr. v dvorani Katoliškega doma. Koncert je bil sicer najavljen v decembru, a je bil zaradi bolezni v ansamblu predstavljen na nov datum. Skupino sestavljajo glasbeniki mlajše generacije, ki so izšli iz šole Glasbene matice iz Trsta: Žarko Hrvatič, Jagoda Kjuder, Marko Bitežnik in Peter Filipič. Nastopajo pa od leta 1985 in predstavljajo edino tovrstno komorno skupino v zamejstvu. Na programu goriškega koncerta so skladbe Haydna, Mozarta, Smetane in Pavleta Merkuja. V Mozartovem kvartetu bo z njimi sodelovala goriška flavtistka Daniela Brussolo.

Križev pot velikega petka po ruski televiziji

Ruska televizija bo letos na veliki petek prenašala pobožnost križevga pota iz Koloseja v Rimu, ki ga vodi sveti oče. Razlaga bo v ruskem jeziku.

TRST

Sv. Ivan - uspela predstavitev

Ob Prešernovem dnevu se po naših društvih odvijajo razne kulturne prireditve. Tako so tudi v Marijinem domu pri Sv. Ivanu preteklo nedeljo pripravili lepo prireditev, na kateri so predstavili anastatični ponatis knjige Življenje Josipa Godine Verdelskega, ki je prvotno izšla v Trstu leta 1879. To avtobiografsko »Posebno sporočilo Josipa Godine Verdelskega za domačince« je sedaj izdal in založil prav Marijin dom pri Sv. Ivanu v nakladi 500 izvodov.

Uvod v knjigo je prispeval letošnji Prešernov nagrajenec Boris Pahor, ki je tudi govoril na omenjeni predstavitvi. Predstava sama pa je obsegala poleg pozdravnih besed Sandra De Luise tudi branje (Marijan Bajc) nekaterih zanimivih odlomkov iz Godinove knjige, ki jih je Marijan Jevnikar popestril z ustreznimi diapozitivi. Nato je vrsto pesmi Marije Mijotove v svetoivanskem narečju prebrala Loredana Gec. Ondina Opelt, Vida Krapež, Mario Šušteršič in Dario Rupel pa so popestrili predstavo z uprizoritvijo šaljivih, še neobjavljenih verzov prav tako Marije Mijotove v že prej omenjenem narečju. Celotno predstavo je režiral Adrijan Rustja ob tehničnem sodelovanju Marka Kanduta. Sodelovali pa so seveda še številni domačini, med katerimi imata gotovo velike zasluge Marta Požar in Hedvika Kandut.

Ob tej priložnosti sta Nino Parovel in Fabio Turk pripravila lepo razstavo slik in drugega dokumentarnega gradiva o nekdanjem Sv. Ivanu. (mab)

Reportaža o openski hranilnici

Zadnja lanska številka revije Credito e cooperazione, mesečnika Vsedržavne zveze kmečkih in obrtnih posojilnic, ki izhaja v Rimu, prinaša posebno reportažo o openski hranilnici. Glavni članek reportaže ima pomenljiv naslov Bilinguismo bancario, s čimer hoče poudariti, da v openski hranilnici poteka poslovanje v italijanščini in slovenščini. Pa tudi sicer je lepo prikazana pretežno slovenska narodnostna sestava te združne hranilnice.

Poleg osrednjega članka o stanju in problematiki tega bančnega zavoda sta še dva druga sestavka. Eden je posvečen nedavnemu odprtju po-

družnice v samem središču Trsta, drugi pa nastajajoči obrtni conii v Dolini, za katero je hranilnica pripravljena podeliti potrebna finančna sredstva. Reportažo dopolnjujejo številne barvne fotografije.

Zatem je izšel še poseben odtis omenjene reportaže. (mab)

Za rešitev težav jusarjev

Komisar tržaške občine Ravalli je dne 14. febr. na županstvu sprejel predstavnike jusarskih odborov; spremljala sta jih občinski svetovalec Slovenske skupnosti Lokar in odgovorni pri komisiji za gospodarstvo in urbanistiko v okviru pokrajinskega vodstva Ssk Slobec. V sproščenem pogovoru so prisotni obravnali najbolj pereča vprašanja, s katerimi se morajo vsakodnevno soočiti jusarski upravičenci.

Maša za Ubalda Vrabca

Ob tridesetem dnevu smrti skladatelja Ubalda Vrabca bo v cerkvi Novega sv. Antona maša zadušnica v nedeljo, 23. februarja, ob 8. uri.

Pri maši bo pel cerkveni zbor Novega sv. Antona, čigar velik prijatelj in mentor je bil prav preminuli skladatelj.

Obisk pri prefektu

Novi tržaški pokrajinski tajnik Slovenske skupnosti Martin Breclj in strankin pokrajinski predsednik prof. Zorko Harej sta se dne 11. febr. mudila na predstavitvenem obisku pri tržaškem prefektu dr. Sergiu Vitiellu. Na srečanju, ki se je odvijalo v prisrčnem vzdušju, je tekla beseda o nekaterih izmed najpomembnejših problemov v sedanjih krajevni stvarnosti, še zlasti pa o vprašanjih, ki zadevajo pravni položaj Slovencev v Italiji.

Nabrežina

Maša za pok. Ivana Breclja

Tudi župnijsko občestvo iz Nabrežine se spominja pok. Ivana Breclja ter se mu iskreno zahvaljuje za storerjena zidarska dela: novo župnijsko dvorano, zunanje cerkvene zidove in obnovitev tlaka pred cerkvijo. Obenem sporočamo, da bo posebna maša (30. dan smrti) v ponedeljek, 24. febr., ob 18. uri v nabrežinski cerkvi; pel bo domači cerkveni zbor. Po maši pa vabljeni na »srečanje« v »njegovi« župnijski dvorani!

Tri dekleta iz zavoda za slepe in slabovidne v Škofji Loki pojejo med sv. mašo v Mačkoljah v nedeljo, 2. februarja 1992

V nedeljo, 23. februarja, ob 17. uri, bo v Marijinem domu v ul. Risorta nastopila gledališka skupina »ODER 90« z veselo igro Branislava Nušiča

»Dr.«

Režija Franko Žerjal

Toplo valbljeni!

DAROVI

Za Katoliški glas: druž. Ušaj 50.000 lir.

Za šolanje svetoivanskega afriškega duhovnika: ob sinovi poroki za božji blagoslov, ob očetovi 90. letnici ter v spomin mame Helene in Rože ter vaščanke Franke družina F.P. 500.000 lir.

Za sestavljalce stolpcev darov: druž. F.B. 10.000 lir.

Za Cerkev sv. Ivana daruje Elica Prinčič-Gorkič 100.000 lir.

Za slivensko cerkev: Štefanija Milič-Kralj 500.000; druž. Mokole 50.000; Milan Milič v spomin Ivana Breclja 300.000 lir.

Za misijone: druž. Buzin ob spominu 1. obletnice smrti g. Ivana Kretiča 50.000 lir. M.T. 50.000 lir.

Za Hrvaško: N.N. iz Mačkolj 500.000; N.N. 100.000; v spomin na pok. Metodo Kristančič daruje Natuška 50.000; N.N. 460.000. V hrani in denarju oddano na Karitas župnije Ankaran - skupno 1.110.000 lir.

Za cerkev v Mačkoljah: N.N. 100.000; N.N. 100.000; N.N. 50.000; ob smrti Mirkota Slavca daruje žena Jožefa 200.000; namesto cvetja istemu, druž. Parovel 20.000; v isti namen Marija Bandi 20.000; za popravilo stare šole (župnišča) v isti namen sorodnice Slavec in Smotlak 300.000 lir.

Za lačne: Ana Vicchi 50.000 lir.

Za Katoliški tisk: Danica 30.000 lir.

Za lačne otroke: N.N. 100.000 lir.

Za ACM - GO: Olga Terčon v spomin na nečaka Marina Širca 50.000 lir.

Za domačo cerkev v Rupi: zobozdravnica M.G. Grusovin v blag spomin pok. Dorice Pavletič 100.000 lir.

M.R. daruje: za Hrvaško, za Sv. Goro, za urali v Afriki, za lačne po svetu in za mis. I. Štanta po 200.000 lir (skupaj 1.000.000 lir).

Za brata misijonarja Bajc: vaščanka Mery iz Trsta 100.000 lir.

Mery iz Trsta daruje za Semenišče v Vipavi 50.000 in za Sv. Goro 50.000 lir.

Za Katoliški glas: Frida iz Trsta 10.000; druž. Ušaj 50.000 lir.

Za cerkev v Ricmanjih: Vera Turk v spomin pok. Pierine Blažina 50.000; Amalija Kuret v spomin pok. moža Marija 40.000; Hrvatič Antonija v spomin pok. moža Viktorja 40.000; Marija Zuljan, Ricmanje, za luč sv. Jožefa 10.000; Hrvatič Ana v spomin pok. Feliceta Vatovac 50.000 lir.

Juri Muri v Afriki je obiskal Gorico

Krščanska kulturna zveza je letos pripravila izredno lutkovno predstavo Juri Muri v Afriki. Gre res za izredno predstavo posebno še za nas zamejce, ki na lutkovne predstave nismo vajeni. In vendar je to vrsta, ki obsega celotne možnosti gledališča: govornice in pete vloge, glasbo, igro luči in zvokov, bogastvo kostumov, plese in rajanje, žive lutke in umetne. »Juri Muri« je nudil vsega tega, bil je paša za oči in uho, pa tudi za srce in fantazijo. V spremni besedi piše: »Zavedamo se neomejenih izraznih možnosti, ko iščemo pot do gledalca, kateremu smo namenili predstavo. Odločili smo se za pot ustvarjalne napetosti, kakor se razodeva med človekom-živim igralcem in lutko ter masko, da skupaj zaživijo v najsvetlejši luči odrske ustvarjalnosti. Govorjena beseda, pesem in ples skupaj ustvarjajo doslej še nepoznani razcvet gledališkega ustvarjanja.«

Temu »razcvetu« smo prisostvovali vsi, ki smo si predstavo ogledali na odru Katoliškega doma v petek, 14. februarja, zvečer in v soboto dopoldne. Petkova predstava je bila namenjena odraslim, sobotna pa otrokom osnovnih in nižjih srednjih šol. Presenečeni smo bili ob živahni igri živih lutk in morda še bolj ob igri umetne lutke Jurija Murija. Bogati kostumi so bili paša za oči, glasba paša za uho, plesi in ritem na odru brezhinbi. Igra luči očarljiva. Res, vsestransko bogastvo, za katero moramo biti hvaležni režiserju Tinetu Varlu, za glasbo Gabrielu Lipušu, pa vsem ustvarjalcem izredno bogatih kostumov in seveda vsem mladim igralcem, ki jih v igri ni malo. Škoda le, da je bilo nas odraslih v dvorani kaj malo. Naslednji dan so otroci dvorano dobro zasedli, saj so prišli iz vseh naših ljudskih šol in nižje srednje.

Povedali so nam, da so na Koroskem nastopali že šestnajstkrat in da imajo namen gostovati še v Sloveniji. Predstava gotovo zasluži, da si jo ogleda čimveč gledalcev.

Na vrsti je števerjanska občina

Deželni nadzorni odbor, ki je že zavrnil vsa določila o uporabi slovenskega jezika v statutih občine Sovodnje, je sedaj ponovil isto glede statuta števerjanske občine. V Italiji je pač tako, da se sodniki in javni nadzorniki držijo črke postave in ne duha. Sv. Pavel pa pravi, da črka ubija, duh oživilja. Taka nadzorna telesa ubijajo duha državne ustave, ker se držijo črke.

Zoper omenjeno razsodbo je vložil protest deželni svetovalec Bojan Brezigar.

Za ohranitev šole v Jamljah

Ohranitev šole v Jamljah je bila glavna tema pogovorov med goriškim šolskim skrbnikom Ugom Manninom in odbornikom za šolstvo na goriški pokrajini Mirkom Spazzapanom.

Šolski skrbnik je izjavil, da ni razloga, da bi šola zaprla, dokler so družine, ki pošiljajo tja svoje otroke, pa čeprav v majhnem številu. Dobro se namreč zaveda važnosti, ki jo šolska

stavba in pouk v njej imata za svojo vaško skupnost.

Izrazil je pripravljenost, da se skupaj z odbornikom Spazzapanom udeleži srečanja z doberdobskim županom in s starši jameljskih otrok, da se zadeve razčistijo.

Na vsak način šolski skrbnik pravi, da je učno osebje za šolo v Jamljah zagotovljeno tudi za prihodnje leto.

Zato, starši, vpišete otroke v domačo šolo! Čas imate še do julija.

Katoliški glas in ACM-Gorica vabita na

EKUMENSKI POPOLDAN

v nedeljo, 23. t.m., ob 16.00 uri v Katoliškem domu. Prikaz diapozitivov s potovanja po Skandinaviji, Rusiji in Ukrajini. Predstavil bo prof. Slavko Bratina. Lepo vabljeni!

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Ivan Cankar

ROMANTIČNE DUŠE

Režija Vinko Möderndorfer

Ponovitev v Gorici v gledališču »G. Verdi«:

v torek, 25. t.m., ob 20.30 - Abonma RED A in RED B.

S.K.D. HRAST

vabi na

VEČER SLOVENSKE PESMI

Dušan Kobal - tenor

Suzi Fergolia - klavir

Povezuje Maurizio Peric, v župnijski dvorani v Doberdobi, v petek, 21. februarja 1992, ob 20.15

Slovenski kulturni praznik na učiteljsku

Prejšnjo soboto, 15. februarja, je bila na učiteljsku Simon Gregorčič v Gorici lepa počastitev praznika slovenske kulture ob Prešernovem dnevu. Dijaki so pod vodstvom svojih profesorjev na poseben način proslavili naš kulturni praznik. Poklonili so se namreč letošnjemu Prešernovemu nagrajencu, pisatelju Borisu Pahorju, pogumnemu glasniku slovenske biti v našem zamejstvu. Za uvod je ravnateljica prof. Majda Sfiligoj Corsi čestitala prof. Pahorju ob tej najpomembnejši slovenski kulturni nagradi, zbor učiteljsku pa je pod vodstvom prof. Franke Žgavec zapel pozdravno pesem. Prav tako je zbor na koncu odpel Premrlovo Zdravljico, danes slovensko himno. Vmes pa so dijakinje ob zvokih flavte, kitare in harmonike s primernimi melodijami podčrtale recitacije od uvodne pesmi L. Šorlijeve o Prešernu do vrste zelo posrečeno izbranih delov iz Pahorjeve proze, ki so občuteno podale dijakinje.

Slavljenec Boris Pahor je v svojem nagovoru predvsem podčrtal kot osnovno misel podobo svojega Odi-seja ob jamboru. Kot se homerski junak krčevito brani pred zapeljivimi sirenam, tako se mora današnji slovenski človek - še posebej v zamejstvu - braniti pred skušnjavo asimilacije, potujčenja in vtapljanja v tuje morje. To naj imajo pred očmi zlasti mladi ljudje, ki so porok in jamstvo za bodočnost slovenstva med nami.

Prireditve so se poleg dijakov udeležili ravnatelj in profesorji te zastopstva dijakov drugih višjih srednjih šol, šolski predstavnik iz Nove Gorice in številni starši.

Sovodnje

Izredna seja sovodnjanske občinskega sveta (4.2.) je bila skoraj v celoti posvečena novemu statutu in z njim povezano prepovedjo rabe slovensčine v javnih službah. Prav zaradi tega so svetovalci sejo simbolično začeli z nataknenimi maskami čez usta. Župan je poročal o ostrih protestnih akcijah pri odgovornih v Rimu, v Sloveniji, o reso-

luciji predstavnikov Ssk Špacapana in Brezigarja. V živahno razpravo so posegli skoraj vsi svetovalci. Domenili so se tudi za skupen enoten nastop vseh treh slovenskih občin na Goriškem. Občinski svet pa bo medtem opravljal vse svoje funkcije po ustaljeni praksi - v slovenščini.

V nadaljevanju je svet odobril spremembo pravilnika sestave gradbene komisije, v katero sta vključena po en svetovalec večine in manjšine. Odboren je bil natečaj dveh občinskih uslužbencev (računovodja in delavec). Natečaja bosta razpisana najbrž že letos.

Remo Devetak

SLOVENSKI CENTER ZA GLASBENO VZGOJO »EMIL KOMEL«

GLASBENA MATICA

GORICA

GODALNI KVARTET

Glasbena matica iz Trsta in flautistka Daniela Brussolo

Dvorana Katoliškega doma v Gorici

Sreda, 26. februarja 1992 ob 20.30

ODBOR GORIŠKIH STARŠEV

VABI NA TRADICIONALNO

PUSTOVANJE

v soboto, 29. februarja, ob 21. uri v telovadnici Katoliškega doma v Gorici.

Igra ansambel PLUT, dobro založene mize in bar...

Nagrajevanje najlepših mask:

- posamezniki
- najboljši pari
- najštevilnejše skupine

Prijave za tekmovanje ob dvigu vabila.

Vstop samo z vabili. Dobite jih v Katoliški knjigarni, Romanu baru, trgovini Košič Andrej, v trgovini Terpin (ul. Duca d'Aosta), v zlatarni Šuligoj (ul. Carducci). Pohitite!

ZAHVALA

Ob prerani izgubi naše drage

Brune Zotti

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so na kakršenkoli način počastili njen spomin in jo pospremili na zadnji poti.

Štandrež, 20. februarja 1992

obvestila

Izšel je ŠKRAT, glasilo Sklada Mitja Čuk. Prva letošnja številka tega mesečnika je v prodaji v Trstu in Gorici.

Mesečna seja širšega odbora ZSKP bo v ponedeljek, 24. februarja, v Katoliškem domu v Gorici.

Klub prijateljstva vabi na pustno srečanje, ki bo v sredo, 26. febr., ob 16. uri v ulici Donizetti 3 v Trstu.

Profesor Marijan Kravos bo govoril o temi: Pust, slovo od zime in še kaj... Gospod Janko Kovačič bo prikazal diapozitive o pustovanju v naših krajih. Sledile bodo družabne igre.

V sredo, 26. februarja, ob 20. uri bo v župnijski dvorani v Nabrežini mesečna konferenca. Jožko Kragelj bo govoril o svojih knjigah, sledi razgovor in družabnost!

V društvu slovenskih izobražencev bo v ponedeljek, 24. februarja, govoril Jožko Kragelj ob 100-letnici rojstva Filipa Terčelja. Predstavil bo knjigo Marijana Breclja o liku mučeniškega duhovnika in kulturnika. Začetek ob 20.30.

Sveti Matija (23. febr.) led razbija, če ga ni, ga naredi.

Čestitke

V torek, 18. febr., je praznoval 90. letnico Hermenegild Podveršič. Vse najboljše mu želijo sinovi z družinami.

Čestitkam se pridružuje tudi naš list.

Listnica uprave

Za naročnike iz Doberdoba!

Prejeli smo plačilo dveh naročnin na Katoliški glas po pošti iz Doberdoba. Na pošnih položnicah je napisan znesek, ni pa navedeno ne ime ne naslov naročnika. Prosimo da se, kdor je plačal naročnino na pošti v Doberdobi dne 10. januarja letos, oglasi na naši upravi, ki je odprta vsak dan (razen sobote) od 9. do 12.30.

radio

Sporod od 23. do 29. februarja 1992

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu. 10.00 Mladinski oder: »Janko in Metka«. 11.30 Filmi na ekranih. 11.45 Vera in naš čas. 12.00 Narodnostni trenutek Slovencev. 14.10 Mario Uršič: »Franc in njegovi«. 17.30 Krajevne stvarnosti: Z naših prireditev.

Ponedeljek: 8.10 Jugoslavija 1918-1941 (ponovitev). 10.10 Stereofonški koncert. 11.30 Damir Feigel in njegovi kratki spisi. 12.20 Slovenska lahka glasba. 12.40 Naša pesem. Mešani zbor Glasbene matice iz Ljubljane. 13.25 Gospodarska problematika. 14.10 Veselo na otroškem valu. 16.00 Mi in glasba. Ramovš Consort in Vokalna skupina Ave. 17.10 Simon iz Ruta. 17.30 Mladi val.

Torek: 11.30 Damir Feigel in njegovi kratki spisi. 12.00 Položaj otrok in njihove usode v današnji družbi. 12.20 Slovenska lahka glasba. 12.40 Naša pesem. Mešani zbor Svoboda iz Šoštanj. 14.10 Aktualnosti. 16.00 Mi in glasba. Slovenski skladatelji na laserskih ploščah.

Sreda: 8.10 Narodnostni trenutek Slovencev (ponovitev). 11.30 Damir Feigel in njegovi kratki spisi. 12.20 Slovenska lahka glasba. 12.40 Naša pesem. Mešani zbor Svoboda iz Šoštanj. 13.25 Krajevne stvarnosti: Na goriškem valu (1. del). 14.10 Krajevne stvarnosti: Na goriškem valu (2. del). 15.30 Iz preteklosti v sedanost. 16.00 Mi in glasba.

Četrtek: 11.30 Damir Feigel in njegovi kratki spisi. 12.00 Skozi tančico molka. 12.20 Slovenska lahka glasba. 12.40 Naša pesem. Komorni zbor Peško iz Tržiča. 15.30 Spoznajmo Slovenijo (ponovitev). 16.00 Mi in glasba. Komorni zbor Canticum iz Szegeđa na Madžarskem. 17.10 Četrtekova srečanja: Trst, december 1941. Ob 50-letnici drugega tržaškega procesa.

Petek: 11.30 Damir Feigel in njegovi kratki spisi. 12.00 Indija-Koromandija. 12.20 Slovenska lahka glasba. 12.40 Naša pesem. Komorni zbor Peško iz Tržiča. 14.10 Otroški kotiček: »Pravljice... pravljice... 14.30 Krajevne stvarnosti: Od Milj do Devina. 16.00 Mi in glasba. Glasbena kronika s Hrvaškega. 17.10 Kulturni dogodki.

Sobota: 9.00 Slovenska lahka glasba. 9.30 Cigani ne kradejo pesmi. 10.10 Koncert v Slovenski filharmoniji. 11.30 Damir Feigel in njegovi kratki spisi. 12.00 Krajevne stvarnosti: Ta rozajanski glas - Oddaja iz Rezijske. 12.45 Glasnik Kanal-ske doline. 14.10 Krajevne stvarnosti: Nediški zvon. 15.00 Duh časa in čar odra v spominih Jožeta Babiča. 16.00 Mi in glasba. Mladi evropski izvajalci v palači Labia v Benetkah. 17.10 Alpe Jadran. 18.00 Dimitrij Kralj: »Čriček«, radijska igra.

Umrla je Marica Šček

V Lokavcu pri Ajdovščini je umrla Marica Šček, sestra Virgila Ščeka. Dočakala je sto let. Pogreb je bil v sredo, 19. febr., ob 16. uri v Lokavcu.

KATOLIŠKI GLAS

Tednik

List je nastal po združitvi goriškega tednika »Slovenski Primorec« in tržaškega »Tedenc«. Prva številka »Katoliškega glasa« je izšla 2. februarja 1949.

Uredništvo in uprava: Riva Piazzutta, 18 - 34170 Gorica - Tel. 0481/533177 - Fax 533177 poštni tekoči račun: 11234499

Poduredništvo: Vico delle Rose, 7 - 34135 Trst - Tel. 040/414646

Registriran na goriškem sodišču pod št. 5 dne 28.01.1949

Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik

Pošt. plačana v gotovini - skupina 1/70% Dovoljenje pokr. poštne uprave iz Gorice

Izdaja: KTD Katoliško tiskovno društvo Società Tipografica Cattolica srl

Riva Piazzutta, 18 - Gorizia - P.I. 00054100318

Tiska: Tiskarna Budin v Gorici

Cena posamezne številke: 1000 lir

Letna naročnina: Italija 50.000 inozemstvo 70.000 zračna pošta 95.000

Oglasi: za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski oglasi in osmrtnice 500 lir, k temu dodati 19% IVA